

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

МІЖВІДОМЧИЙ
ТЕМАТИЧНИЙ
НАУКОВИЙ
ЗБІРНИК

78_(II)

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

**МІЖВІДОМЧИЙ
ТЕМАТИЧНИЙ
НАУКОВИЙ
ЗБІРНИК**

78

II ТОМ

ХАРКІВ

2000

УДК 619

ISSN 0321-0502

78 випуск міжвідомчого тематичного наукового збірника, присвячений 85-річчю від дня народження академіка ВАСГНІЛ Гладенка І.М., містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Ветеринарна наука на порозі XXI віку”, видається у 2-х томах:

І том – інфекційна патологія;

II том – неінфекційна патологія.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ФУКС П.П. (головний редактор)

КРАСНІКОВ Г.А. (заступник головного редактора)

ЗДРАВСУДОВА І.В. (відповідальний секретар)

БАБКІН А.Ф., ВЕРБИЦЬКИЙ П.І., GERMAN B.B.,

ГОЛОВКО А.М., ЗАВГОРОДНІЙ А.І., КАРТАШОВ М.І.,

КАССІЧ Ю.Я., КОНАРЖЕВСЬКИЙ К.Є., КУЗЬМІНА Н.І.,

ЛЕВЧЕНКО В.І., ЛЬОЛЯ В.В., МАЛІНІН О.О., МАШКЕЙ

І.А., РУДЕНКО Є.В., ШЕХОВЦОВ В.С.

Адреса редакційної колегії:

61023, м. Харків, вул. Пушкінська, 83,

**Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної
медицини УААН**

тел. 40-32-55, 40-32-19

© Інститут експериментальної і
клінічної ветеринарної
медицини УААН, 2000

ВИБІР ТА ОБГРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ СТВОРЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ І ЛІКУВАЛЬНОЇ ДІЇ ДЛЯ ВВЕДЕННЯ В ПОРОЖНИНУ МАТКИ ПРИ АКУШЕРСЬКІЙ І ГІНЕКОЛОГІЧНІЙ ПАТОЛОГІЇ У КОРІВ

Калиновський Г.М.,
Журавльов В.Д.,
Корейба Л.В.,
Русак В.В.,
Журавльова О.В.

Державна агроекологічна академія України, м.Житомир

В роботі обгрунтовується концепція виготовлення лікарських препаратів для введення в порожнину матки корів при акушерській та гінекологічній патології.

Практика ветеринарної медицини реєструє тенденцію останніх років до росту і поширення акушерських і гінекологічних захворювань у самок свійських тварин. Серед них особливе місце, за небезпечністю для фахівців ветеринарної медицини і можливими важкими ускладненнями, займає патологія третьої стадії родів або затримання навколоплодових оболонок.

Необхідність удосконалення відомих, розробка і конструювання нових лікарських засобів на основі сучасних досягнень для лікування і профілактики затримання навколоплодових оболонок у корів обумовлене ще й тим, що всі припікаючі, дезинфікуючі та в'яжучі лікарські препарати руйнують або осаджують мукополісахариди (муцини) матки корів. Аналогічно впливає на муцини матки більшість гіпоутворюючих лікарських препаратів у формі таблеток, до складу яких входять названі речовини, що доказано *in vivo* та *in vitro* (Нагорний І.С., Мансур С.С., Калиновський Г.М.). Окремі з них проникають через гістоутеральний бар'єр і викликають подразнення нервових закінчень широкого рефлекторного поля матки, що клінічно проявляється симптомокомплексом болі (Калиновський Г.М.) і розглядається як небажана рефлекторна реакція.

Мета досліджень – розробка і обгрунтування концепції конструювання лікарських препаратів у різних формах для введення в порожнину матки як засобів профілактики і лікування корів при акушерських та гінекологічних захворюваннях.

Матеріал і методи. Теоретичною основою створення препаратів для введення в порожнину матки є положення, що всі слизові оболонки порожнинних органів, в тому числі і статевого апарату, покриті тонким шаром прозорого, тягучого слизу (Островський М.А.), головною складовою частиною якого є “муцини, які захищають поверхню кожної клітини” (Нагорний І.С.).

Матеріалом для проведення досліджень були лікарські засоби різних форм, рекомендовані для введення в порожнину матки, та складові частини

конструйованих нами маточних препаратів. Їх вплив на муцини вмістимого матки вивчали *in vitro* та *in vivo*.

Результати дослідження. Аналізуючи результати одноразового введення в порожнину матки корів одного і того ж лікарського препарату в однаковій дозі у формі розчину, порошку, суспензії, пасти, таблетки і палички ($n=55$), з метою профілактики гострого післятотельного ендометриту після оперативного відділення затриманих навколоплодових оболонок, нами встановлено їх різну ефективність. У корів, яким вводили препарат у формі таблетки і палички, ускладнень не виявлено і перший статевий цикл у них виникав в межах 24-32 днів після отелення. Вважаємо, що такий результат обумовлений, перш за все, формою препарату, що забезпечує повноту введення речовини і поступове її вивільнення.

З практичного погляду препарати у формі таблетки і палички є найбільш зручними і простими для введення в порожнину матки.

Встановлено, що вмістиме матки здорових корів має абсорбційні, протеолітичні та кристалоутворюючі властивості і містить фермент каталазу та аскорбінову кислоту, що обумовлюють його бактериостатичні і бактерицидні властивості. Отже, лікарські препарати, що вводяться в порожнину матки, перш за все, не повинні знижувати цих властивостей матки, а, навпаки, підтримувати їх або бути індеферентними по відношенню до них.

Добитись таких властивостей препарату найбільш зручно, виготовляючи його у формі супозиторію (палички), створеної як осмотично та адсорбційно активної лікарської системи для внутрішньоматкового використання.

В цьому готовому лікарському засобі супозиторна основа підібрана як його активний компонент, що відповідає фізіологічним властивостям порожнини матки, особливо її муцинів за осмотичними, сорбційними та протимікробними показниками.

До супозиторної основи введено діючі речовини (субстанції), що є адсорбційними та хіміотерапевтичними лікарськими засобами.

Також розроблено і обґрунтовано фізичні параметри паличок. Це: маса, геометрична форма (циліндр, загострений з одного кінця), а також приведено до вимог Державної фармакопії СРСР XI-видання їх реологічні властивості.

Знайдені оптимальні співвідношення усіх інгредієнтів препарату, що забезпечують його високу терапевтичну активність.

In vitro та *in vivo* препарат негативно не впливає на вмістиме матки здорових корів, а у хворих ендометритами, замінюючи за властивостями природне середовище матки, має високі захисні властивості.

Препарат відповідає статті 6 Закону України "Про лікарські засоби" /4.04.1996 р. №123/96-ВР м.Київ/.

Висновки.

1. Лікарські засоби у формі палички і таблетки є оптимальними лікарськими формами для введення в порожнину матки.

2. Лікарські засоби, що вводяться в порожнину матки повинні бути індеферентними до внутрішнього середовища матки, замінюючи його за властивостями.

Список литературы.

1. Калиновський Г.М. Материнська плацента і затримання посліду у корів. Київ, 1995.- 35 с.
2. Нагорный И.С. Клинико - экспериментальные данные по этиологии и лечению некоторых гинекологических заболеваний у коров: Автореф. дис... д-ра вет. наук. -Козелец, 1967.- 37 с.
3. Мансур С.С. Секреторная функция матки у коров во время полового цикла, физические и некоторые биохимические показатели секрета: Автореф. дис. канд. вет. наук.- К., 1975.- 30 с.

ВЫБОР И ОБОСНОВАНИЕ КОНЦЕПЦИИ СОЗДАНИЯ ЛЕКАРСТВЕННЫХ ПРЕПАРАТОВ ПРОФИЛАКТИЧЕСКОГО И ЛЕЧЕБНОГО ДЕЙСТВИЯ ДЛЯ ВВЕДЕНИЯ В ПОЛОСТЬ МАТКИ ПРИ АКУШЕРСКОЙ И ГИНЕКОЛОГИЧЕСКОЙ ПАТОЛОГИИ У КОРОВ

Калиновский Г.Н.,
Журавлев В.Д.,
Корейба Л.В.,
Русак В.В.,
Журавлева Е.В.

Государственная агроэкологическая академия Украины, г. Житомир

Резюме

В работе обосновывается концепция конструирования лекарственных препаратов для введения в полость матки коров при акушерской и гинекологической патологии на основе «сухого» метода профилактики и лечения задержки последа.

SELECTION AND SUBSTANTIATION OF CONCEPTION OF DEVELOPMENT OF PROPHYLACTIC AND THERAPEUTIC PREPARATIONS FOR UTERINE CAVITY ADMINISTRATION AT OBSTETRIC AND GYNECOLOGIC PATHOLOGY OF COWS

Kalynovsky G.M.,
Zhuravlyov V.D.,
Koreyba I.V.,
Rusak V.V.,
Zhuravlova O.V.

State Academy of Agroecology of Ukraine, Zhytomyr

Summary

Conception of designing of therapeutic preparations for uterine cavity administration at obstetric and gynecologic pathology based on the "dry" method of prophylaxis and treatment of retention of afterbirth is substantiated in the paper.

Бабкін М.В., Симиренко Л.Л. СТАН СИСТЕМИ ГІПОФІЗ-ЩИТОВИДНА ЗАЛОЗА У ПОРОСНИХ СВИНОМАТОК.....	3
Бабкін М.В., Симиренко Л.Л. ТИРЕОЇДНИЙ СТАТУС ПОРОСНИХ СВИНОМАТОК.....	12
Балиш Ю.П., Новіков В.М. ПОШИРЕННЯ СУБКЛІНІЧНОГО (ПРИХОВАНОГО) МАСТИТУ У КОРІВ І ВПЛИВ ЙОГО НА САНІТАРНУ ЯКІСТЬ МОЛОКА.....	17
Бордунова О.Г., Байдевятов А.Б., Чіванов В.Д., Герман В.В., Чемеріс І.І., Павленко П.О., Шкурдода В.Ф., Суходуб Л.Ф. МОЛЕКУЛЯРНІ АСПЕКТИ БІОЦИДНОЇ ДІЇ ДЕЗИНФЕКТАНТІВ НА ОСНОВІ ЧЕТВЕРТИННИХ АМОНІЄВИХ СПОЛУК (ЧАС). І. МОРФОЛОГІЯ ПЛІВОК ЧАС НА ПОВЕРХНІ ІНКУБАЦІЙНИХ ЯЄЦЬ.....	23
Васів Р.О. ВПЛИВ ОКРЕМИХ ВІТАМІНИХ ПРЕПАРАТІВ НА РОЗВИТОК НІТРАТНО-НІТРИТНОГО ТОКСИКОЗУ У ЩУРІВ.....	35
Веселий В.А. ВПЛИВ АЛБЕНДАЗОЛУ НА ФІЗІОЛОГІЧНИЙ ТА БІОХІМІЧНИЙ СТАТУС ОРГАНІЗМУ ОВЕЦЬ.....	39
Волкапутова В.А., Пинчук В.А., Халла Д.Ю., Скоблин А.П., Свольнская А.А., Гарунова Л.И., Скоблина Л.П. ПЛЮДОВАЯ МУШКА DROZOPHILA MELANOGASTER - БІОІНДИКАТОР НОВОГО АКАРИЦИДНОГО ПРЕПАРАТА «ФЕНОКС».....	43
Гладенко І.М., Алексєнко Ф.М., Ярошенко В.І. СОРБЦІЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ ПРОДУКТАМИ БІДЖІЛЬНИЦТВА.....	51
Головач П.І. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ІНСУЛІНУ НА ГАЗОВИЙ СКЛАД АРТЕРІАЛЬНОЇ Й ВЕНОЗНОЇ КРОВІ У КОРІВ РІЗНОГО ВІКУ.....	54
Дідух А.В. РІВЕНЬ ЕЛЕКТРОЛІТІВ У СЕЧІ СОБАК ЗА УМОВИ ГОСТРОГО ГАСТРОЕНТЕРОКОЛІТУ.....	67
Дубова О.А. ОЦІНКА СТАТУСУ ГЕМОСТАЗУ ТА НОРМАТИВНІ ПОКАЗНИКИ У СОБАК м.ЖИТОМИРА.....	69

Жукова И.В. АКТИВНОСТЬ ФЕРМЕНТОВ БИОЛОГИЧЕСКОГО ОКИСЛЕНИЯ СУБСТРАТОВ В ПЕЧЕНИ И СЫВОРОТКЕ КРОВИ ЦЫПЛЯТ ПОД ДЕЙСТВИЕМ ВИТАВАКСА-200...	77
Калашиник И.А., Кантемир А.В. К СТОЛЕТИЮ РЕНТЕНОЛОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ В ХАРЬКОВСКОМ ВЕТЕРИНАРНОМ (ЗООВЕТЕРИНАРНОМ) ИНСТИТУТЕ.....	83
Калиновський Г.М., Журацьов В.Д., Корейба Л.В., Русак В.В., Журацьова О.В. ВИБІР ТА ОБҐРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ СТВОРЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ І ЛІКУВАЛЬНОЇ ДІЇ ДЛЯ ВВЕДЕННЯ В ПОРОЖНИНУ МАТКИ ПРИ АКУШЕРСЬКІЙ І ГІНЕКОЛОГІЧНІЙ ПАТОЛОГІЇ У КОРІВ.....	87
Косенко М.В., Любенко Я.М. ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ ВЕТАСТИМОЛ НА ІМУННИЙ СТАТУС ТЕЛЯТ.....	90
Коцюмбас І.Я. НЕШКІДЛИВІСТЬ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ (ОСНОВНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ).....	94
Криштофорова Б.В., Гавришин П.Н. СТРУКТУРНО-ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ ТКАНЕВЫХ КОМПОНЕНТОВ ОРГАНОВ КРОВЕТВОРЕНИЯ У ТЕЛЯТ МОЛОЧНОГО ПЕРИОДА.....	104
Криштофорова Б.В., Лемещенко В.В. БИОЛОГИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ЗРЕЛОРОЖДАЕМОСТИ, НЕЗАВЕРШЕННОСТИ, НЕДОРАЗВИТОСТИ И НОВОРОЖДЕННОСТИ ЖИВОТНЫХ В ВЕТЕРИНАРНОЙ МЕДИЦИНЕ.....	110
Куценко Ю.П. ВЗАИМОСВЯЗЬ МЕЖДУ КОЛИЧЕСТВЕННЫМ СОДЕРЖАНИЕМ ОБЩЕЙ РТУТИ В ОРГАНИЗМЕ ЯГНЯТ И ИХ ВОЗРАСТОМ.....	115
Луговая З.А., Позднякова Е.И., Матвеевская Н.А., Луговая А.А., Антонов В.С. ПОЛУЧЕНИЕ И ИССЛЕДОВАНИЕ ЦИНКСОДЕРЖАЩЕГО АНТИАНЕМИЧЕСКОГО ПРЕПАРАТА.....	119
Лысенко Н.И. РЕГУЛЯЦИЯ ПЕРЕКИСНОГО ОКИСЛЕНИЯ ЛИПИДОВ ПРИ СТРЕССЕ.....	125
Машинин О.А., Мищенко А.А., Машикей И.А., Семеркина Е.Е., Раишован В.М., Бастеев А.В., Базима Л.А., Мазалов Ю.П., Кутовой В.А. ВЫСОКОЧАСТОТНАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ЗАЩИТЫ ЗЕРНА ОТ ВРЕДНЫХ НАСЕКОМЫХ	128

Маценко О.В. ЗАСТОСУВАННЯ БДЖОЛИНОГО ОБНІЖЖЯ І ПРЕПАРАТУ НА ЙОГО ОСНОВІ «БІСТИМ» У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ НОВОНАРОДЖЕНИХ ТЕЛЯТ ПРИ ДИСПЕПСІІ.....	136
Меженский А.А. ПРИМЕНЕНИЕ ФИТОСОРБЕНТА ФСЭ В КОМПЛЕКСНОМ ЛЕЧЕНИИ КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА ПРИ АБСЦЕССАХ.....	141
Мусієнко М.Т. ВМІСТ НІТРАТІВ У ВОДІ ПОДІЛЬСЬКОГО КРАЮ УКРАЇНИ.....	146
Назар Б.І. ВПЛИВ ФЕНАРОНУ НА ОРГАНІЗМ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ.....	149
Олиар А.В. ОСОБЕННОСТИ СИНТОПИИ НЕКОТОРЫХ ЛИМФОИДНЫХ ОРГАНОВ ПОРОСЯТ.....	153
Патерега І.П., Чура Д.О., Малик О.Г., Сободош О.Й., Кисіль М.К. АНТИЕКСУДАТИВНА АКТИВНІСТЬ РЯДУ ПРЕПАРАТІВ ПРИ НАШКІРНОМУ НАНЕСЕННІ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ НАБРЯКІВ У ЦУРІВ	157
Пітський О.В. СТАН НЕСПЕЦИФІЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ВІВЦЕМАТОК В УМОВАХ ДОВГОТРИВАЛОЇ ДІЇ ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ.....	161
Побірський М.М. ТРИВІТАМІН ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ДІЇ «МЕТАКОЛУ» НА ФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН ТА РЕЗИСТЕНТНІСТЬ ОРГАНІЗМУ ГЛИБОКОТІЛЬНИХ КОРІВ.....	164
Подзалиук Д.В. ВИВЧЕННЯ ФУНКЦІЇ ЯЄЧНИКІВ КОБИЛ ПРИ АНАФРОДИЗІЇ ТА НІМФОМАНІЇ.....	168
Прискока В.А., Вабіщевич Ф.С., Степанюк О.П., Блоцька О.Ф., Пархоменко Н.А., Акименко Л.І. ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-КОНТРОЛЬНИЙ ІНСТИТУТ БІОТЕХНОЛОГІЇ І ШТАМІВ МІКРООРГАНІЗМІВ НА ПОРОЗІ ДВАДЦЯТЬ ПЕРШОГО СТОЛІТТЯ.....	171
Приходько Ю.О. ВПЛИВ АЛЬБЕНДАЗОЛУ НА БІЛКОВИЙ І ВУГЛЕВОДНИЙ ОБМІН ТА СТАН ГУМОРАЛЬНОГО ІМУНІТЕТУ СВИНЕЙ.....	176
Ривак Г.П., Косенко М.В. ТОКСИКОЛОГІЧНА ОЦІНКА НОВОЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ ВІТАДЕПС.....	182

Романюк В.Л., Грицик О.Б., Мандизга М.С. ВПЛИВ ЙОДОВІСНОГО ПРЕПАРАТУ НА ДИНАМІКУ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ТА БІОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У МОЛОДНЯКА ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ, ХВОРОГО НА ГІПОТИРЕОЗ.....	189
Руденко Е.П., Антонов В.С., Михайлова С.А. ПРИМЕНЕНИЕ ЭКСТРАКТА ХВОИ И МЕТАЛЛОГЛОБУЛИНА ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЕСТЕСТВЕННОЙ РЕЗИСТЕНТНОСТИ ЦЫПЛЯТ.....	195
Сілін Д.С. ВПЛИВ НИЗЬКОІНТЕНСИВНОГО ЛАЗЕРА НА ЗАГОСННЯ ПЕНЕТРАТИВНИХ РАН ОКА.....	200
Скрипник В.И. ПОКАЗАТЕЛИ КРОВИ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ПЕРИКАРДИТЕ У КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА.....	204
Степаняк І.В. ПРОФІЛАКТИКА АЛІМЕНТАРНИХ ХВОРОБ ХУТРОВИХ ЗВІРІВ.....	209
Тішин О.Л. ВСТАНОВЛЕННЯ КОЕФІЦІЄНТІВ КУМУЛЯЦІЇ БОРОЩИНУ В ЦУРІВ І ПТИЦЬ ТА МОЖЛИВИХ ЙОГО ПОБІЧНИХ ВПЛИВІВ У ЛАБОРАТОРНИХ ТВАРИН.....	216
Урбанович П.П., Жила М.І., Коцюмбас Г.І., Хміль Є.П., Шкіль М.І. МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ ТА ІМУННОЇ СИСТЕМИ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ, ЯКА ПОСТІЙНО ПЕРЕБУВАЛА У ТРЕПІЙ ЗОНІ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ.....	220
Фасоля В.П., Семененко О.Б. ВІКОВА ДИНАМІКА ПЕРИФЕРИЧНОЇ КРОВІ У ЦУДЕНЯТ.....	224
Чупило О.Я. МАСНІТОЧ-2 НОВИЙ АНТИМАСТИТНИЙ ПРЕПАРАТ (КЛІНІКО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ОЦІНКА).....	229
Шемасва Г.В., Трушевська І.С. НІБЦ ІЕКВМ: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	234
Шпилевая Л.А. ЛАЗЕР І МАСТИСАН-Б ПРИ СУБ-КЛІНІЧНОМУ МАСТИТІ У КОРІВ.....	242

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

**МІЖВІДОМЧИЙ ТЕМАТИЧНИЙ
НАУКОВИЙ ЗБІРНИК**

Заснований у 1964 році

Випуск 78 (І том, ІІ том)

Відповідальний за випуск: Кузьміна Н.І.

Редактор: Здравосудова І.В.

Технічні редактори: Лерантович Е.Т.,

Трубай О.Ю.

Реєстраційне свідоцтво : Серія КВ №761
від 29.06.94 р.

Підп. до друку 10.10.2000 р. Формат 60х84.
Папір друк.
Тираж 200 прим.

*Отпечатано в АО «САММИТ-Харьков»
Улица Мироносицкая, 86, тел. 142-260
Св-во сер. ДК №133 от 01.08.2000 г.*